

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna številka 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

Izhaja vsako nedeljo

**MURSKA
KRAJINA**

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Cena oglasov Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.

Rokopisi se ne vračajo

I. LETO

Murska Sobota, 10. julija 1932.

ŠTEV. 19

Sokolski prazniki

Minule so Sokolske svečanosti v zlati Pragi. Iz vseh dežel, kjer ima plemeniti Sokol svoje gnezdo, so prišli stotisoči, da pokažejo zibelki Sokolstva — zlati Pragi, uspehe sokolskega dela po telovadnicah in med članstvom.

In zadivili so ves svet. V nedeljo in pondeljek je nastopilo pri prostih vajah vsakokrat po 17.000 članov naenkrat in nato enako število članic. Kljub ogromnemu številu so izvajali svoje vežbe po godbi tako točno i strumno, da so izzvali pri gledalcih, katerih je bilo skoro 200.000 nepopisno navdušenje in občudovanje.

Sokolske svečanosti so prišli gledat tudi neslovanski narodi. Prišli so Angleži, Francozi, Belgijci, Finci, Amerikanci, Japonci in drugi. To, kar so videli, jih je očaralo in vzkliknili so v navdušenju: „To je čudež Slovanstva.“

Odkod ta moč Sokolstva? Kako, da drugi narodi ne zmorejo kaj takega? Tako se izprašujejo tujci. In čital sem odgovor, ki ga je sestavil tak inozemec, ki pravi: Sokolstvo črpa svojo moč iz demokratične misli. V sokolstvu izginejo družabne in stanovske razlike. Edino le pri Sokolstvu koraka ramo ob ramo, veleposestnik poleg obrtnika, akademik poleg brivskega pomočnika, trgovčeva žena poleg služkinje. Vsi imajo enak kraj, vsi enako misel: služiti domovini. To daje moč sokolski organizaciji.

Tudi pri nas imamo tujce, ki nas gledajo in občudujejo a nas nikdar ne bodo razumeli, ker so vzgojeni v tujem duhu. Toda že vstaja tudi pri nas sokolska armada, ki visoko dviga svoj prapor in ki se bo kmalu s ponosom postavila ob enake vrste v ostalih pokrajinah.

J. R. K. D.

Si Nova krajevna organizacija se je ustanovila dne 28. VI. t. l. v Trdkovi občini: Trdkova, Matjaševci in Kričica. Pristopilo je takoj 45 članov. Red je sledeči:

Predsednik: Kolman Karol, župan Trdkova. Podpredsednik: Kerec Franc, posestnik Matjaševci 14. Tajnik: Kozar Lovrenc, posestnik Trdkova 13. Blagajnik: Sukič Jožef, posestnik Trdkova 37. Odborniki: Mehlihauser Henrik, posestnik Trdkova 137., Sukič Janez, župan Boreča 8., Bundleria Franc, župan Matjaševci, Kozar Janez, posestnik Boreča 11.

Rekonstrukcija naše vlade

Že dalj časa se je čulo, ka de se naša vlada nikelko spremenila, rekonstruirala. To se je zdaj zgodilo v soboto, dne 2. julija 1932. G. min. predsednik in zunanji minister dr. Marinkovič je zavolo slaboga zdravja iz vlade vstopo. Za min. predsednika je imenovani dozdašnji notranji minister g. dr. Srškič Milan, za zunanjega ministra pa dozdašnji minister dvora g. Jeftič Božo. Za ministra brez portfelja sta imenovana dozdašnji minister pravde g. Boža Maksimovič in dozdašnji minister trgovine in industrije g. dr. Albert Kramer. Za ministra pravde je imenovan g. dr. Ilija

Šumenkovič, naš zastopnik pri Društvu narodov, za ministra trgovine in industrije pa naš poslanec g. Ivan Mohorič, zavolo svojega velikoga razumevanja v trgovskih vprašanjih, povsod dobro poznan, kak strokovnjak v trgovinski politiki. Za notranjega ministra je imenovani g. Žika Lazič, in dašnji komandant celokupne žandarmerije, zdaj naslednje ban Vardarske banovine v Skoplju. Na novo je vstopo v vlado kak minister brez portfelja g. senator dr. Karamehmedović. Drugi ministri so ostali na svojih dozdašnjih mestih.

POLITIČNI PREGLED

Avstrija. Hitlerjevski pokret se je tudi v Avstriji močno razvil i hodi verno po stopinjah nasilstva kak njih vzorniki v Nemčiji. Pred kratkim so vdrli dunajski hitlerjevci v prostore, gde so bili zbrani zastopniki inozemskih držav, ter jih pretepli z palicami i gumijevkami med klici: „Nemčija prebudi se.“ Rumunskega poslanika Brediceana so vrgli preko stopnic ter se je poškodovao na rokah. Nekaj drugih Rumunov je bilo ranjenih. Poškodovan je bio tudi italjanski državljani Smechia. Med drugim so ešče napadli argentinskega poslanika, italjanskega vojaškega atašeja, dva ufadnika ameriškega poslaništva, tajnika jugoslovanskega poslaništva itd. Napadalcii so po izvršenem dejanju brez sledu izginili v noč. — Po dogovoru sklenjenem v Lausani bo dobila Avstrija zaproseno posojilo, šestero ji bo izplačano v začetku meseca septembra. Z zagotovilom posojila se je položaj v Avstriji znatno pobogšao. Posojilo znaša 300 milijonov šilingov.

Nemčija. Krvavi spopadi v Nemčiji se v nezmanjšani meri nadaljujejo. V Berlinu so komunisti organizirali napade na lokale narodnih socialistov. Na dveh krajih so izvršili napad z tovornimi avtomobili. Seveda so obležali na bojišču zopet številni mrtvi i ranjenci. — Med državno i prusko vlado je prišlo do hudega spora. Državno notranje ministrstvo je pozvalo prusko vlado, da ustavi za nekaj časa dva lista, šteriva sta pisala proti obstoječemu režimu, kar pa je pruski notranji minister odklonil.

Rumunija. Vlada je pozvala vse upravne oblasti k največji štednji i upa, da se bo na tem polju prihrani-

la precejšnjo vsoto. V političnih krogih se govori, da so bili ti ukrepi odrejeni na željo strokovnjakov Društva narodov. — Pred kratkim se je iz ruske strani približevao ob Dnjestrju rumunski obali parnik, šteri je bio poln potnikov. Ar se parnik na klic rumunske obmejne straže ni hoteo ustaviti, so oddali na parnik strele, na štere so s parnika odgovorili s streli iz strojnica. Po kratkem boji se je parnik spet umakno.

Čehoslovaška. V poslanski zbornici je prišlo do velikih izgredov, štere je povzročio nemško-nacionalni (hitlerjevc) poslanec Horpinka. Govoro je od zadnjih izgredih v Duhovcu, gde so hitlerjevci pretepli 400 Čehov. Horpinka je imenoval Čehesmrkavce i pobaline, zaradi česar je prišlo do razburljivih prizorov. Nemci, v češkem parlamentu, obsojajo nastop poslanca Horpinke. Nemiri v zbornici so trajali na eno voro.

Bolgarija. Na seji sobranja je bio sprejet zakonski načrt o žitni trgovini. Po novem zakonu ima ministerski svet pravico, da določi najnižjo ceno za domače žito. Ta ukrep naj zaščiti žitne producente pred brezvestnimi spekulanti. Država bo pobirala od vsakega kilograma belega kruha pristojbino v znesku 160 leva, za kilogram črnega kruha 1 lev. Z novim zakonom je od 1. julija na Bolgarskem izvoz žita vnovič svoboden, kar prej ni bilo.

Madžarska. Ministerski predsednik grof Karolyi je predložio regentu Horthyju ostavko svoje vlade. Regent je zaradi vsestranske delavnosti vlade odklonil ostavko i prosil Karolya, naj ešče nadalje ostane na svojem sedanjem položaju. Grof Karolyi je ugoto regentovi želji.

Vidovdanski kres.

Murska Sobota.

Letošnji predvečer vidovega dne je bila veličastna manifestacija jugoslovanskih misli. Brez hrupnih priprav se je oddržala letošnja slavnost, štera je gotovo prekašala vse dosedanje.

Že v opoldanskih urah se je mesto odelo v zastave, zvečer pa je

masa naroda vrela pred sokolski dom, gde je bilo zbirališče za odhod h kresovanju. Zbrali so se gasilci v kroju iz M. Sobote, kak tudi iz bližnjih vasi, godba požarne brambe iz Bakovec, g. nar. poslanec Benko, zastopniki različnih organizacij, Sokol i na-

Z lausanske konference

francoska delegacija z ministerskim predsednikom Herriotom.

rodno zavedno občinstvo. Pred odhodom je zbrane nagovoril v imeni Narodne Odbrane, Jugosl. Matice i Soče g. geom. Pertot, šteri je v svojem jedratem i navdušujočem govoru naglaslo, de navzoči s svojo prisotnostjo dokazujejo, da jim je obstoj našega naroda i države pri srcu, ar narod, šteri ne spoštuje spomina svojih zaslužnih prednikov nima pravice do obstoja. Ta resnica velja za vse narode, za vsakega i tudi za one someščane, ki se nikdar ali redkokdaj udeležujejo naših narodnih manifestacij, to velja tudi za one zagrizene sonarodnjake, šteri se ne zavedajo resnosti trenutka v šterom živimo i svojo narodno i državno dolžnost zanemarjajo. Z vzklikom kralju i domovi je končao svoj govor, šteroga je občinstvo živo odobravalo.

Z godbo na čelu se je nato razvil spreved proti razanerlji med vzkliki kralju i domovini, kjer je bila pripravljena grmada. Med igranjem godbe je veličastno vsplapolala grmada. Prvi je na to povzeo besedo g. poslanec Benko, šteri je v lepo zasnovanem govoru orisal pomen Vidovega dne. Za njim je govoril predsednik krajevne organizacije J. R. K. D. g. Čeh Franc. Oba govora, prežeta pietete do vseh hercev, padlih za domovino, so sprjeeli navzoči s trikratnim „Slava“ i Državna himna je zaključila lepo slavnost. Ob dogorevanju grmadi se je sprjelo občinstvo, kak so v noč zadoneli akordi kofa. Ta skromna manifestacija je dokazala vso ljubezen do domovine i kralja i je jasno dokumentirala zavest prekmurskega ljudstva.

Murska Sobota

— **Vidovdanski kresovi.** Do zdaj smo prejeli poročila o sledečih vidovdanskih kresovih: V *Domanjševcih* je zažgala en kres šola pod vodstvom šol. upravitelja ga. Nagy Evgena z udeležbo šolskih otrok, drugega krajevna organizacija JRKD pod vodstvom njenega predsednika g. Vezer Karla z udeležbo strankinega članstva. — V *Šalovcih* sta Sokol in krajevna organizacija JRKD zažgala 4 kresove. Prvega je zažgal predsednik krajevne organizacije JRKD g. Števančec Rudolf, drugega starosta Sokola br. Makari Aladar, ostala dva strankini prištaši. Pri prvem in drugem kresu so bili govorjeni lepi spominski govori, slavnost je pa še povečalo tamburaški zbor Sokola. — V *Puconcih* so goreli trije kresovi, ki jih je žgala krajevna organizacija JRKD pod vodstvom svojega predsednika ga. Kūhar Štefana v Puconcih 30. Slavnost je spremljala petje naroda.

— **Zrelostni izpit (maturo)** je položila na državni trgovski akademiji v Mariboru, dne 24. junija 1932. z dobrim uspehom Katarina Gerlec iz Rakičana roj. v Beltincih.

— **Most čez Ledavo v Murški Soboti.** Naše poročilo o tem mostu in njegovi svečani otvoritvi v zadnji številki je bilo pomanjkljivo. Treba omeniti, da je ta most zgradil poseben odbor, ki je nabiral prispevke, podpore, vodil celo delo v lastni režiji in izvedel svečano otvoritev. Svoje delo je opravljal nesebično, vestno tako, da mu mora javnost izreči vso zahvalo in priznanje. V tem odboru so bili od agrarnih interesentov izvoljeni: Vogrinec Franc, obenem podpredsednik odbora, Poredoš Josip in Turner Peter, od občinskega odbora pa so bili Lanščak Franc, predsednik odbora, Györek Matija in Matai Franc. Predsednik g. Lanščak Franc je tudi vodil i otvoril svečano otvoritev mosta z lepim govorom, v katerem je omenil našega ljubljenege vladarja, ki je prvi že med bojno omenil program agrarne reforme in jo tudi izvedel. Nadalje je izrekel zahvalo vsem, ki so poleg agrarnih interesentov prispevali za most. Odbor je tudi spremljal ga. postanca Benka, ki je izvršil otvoritev mosta s prestriženjem ovir.

— **Gasilska župna vaja** župe Murska Sobota se je vršila v nedeljo, 3. t. m. v Petanjcih. Vaje so izpadle v splošno zadovoljstvo. Prvo je dobilo vodo društvo v Krogu, drugo z Gradišča in z Petanjec. Prireditve so se udeležila gasilska društva iz M. Sobote, Rakičana, Bakovci, Veščica, Černelavci, Krog, Petanjci, Gradišče. Z brizgalnami so delale društva iz Petanjci, Gradišče in Krog. V postavljen cilj so zadeli prvi brizgalna iz Petanjc 48 sekundah, iz Kroga v 50 sekundah in Gradišče v 55 sekundah, kar je prav lep uspeh. Vajo je vodil župni načelnik g. Cvetko iz M. Sobote. Po vaji se je razvila v gostilni ga. Šoštarica lepa ljudska zabava, ki jo je obiskalo mnogo naroda.

Dolnja Lendava

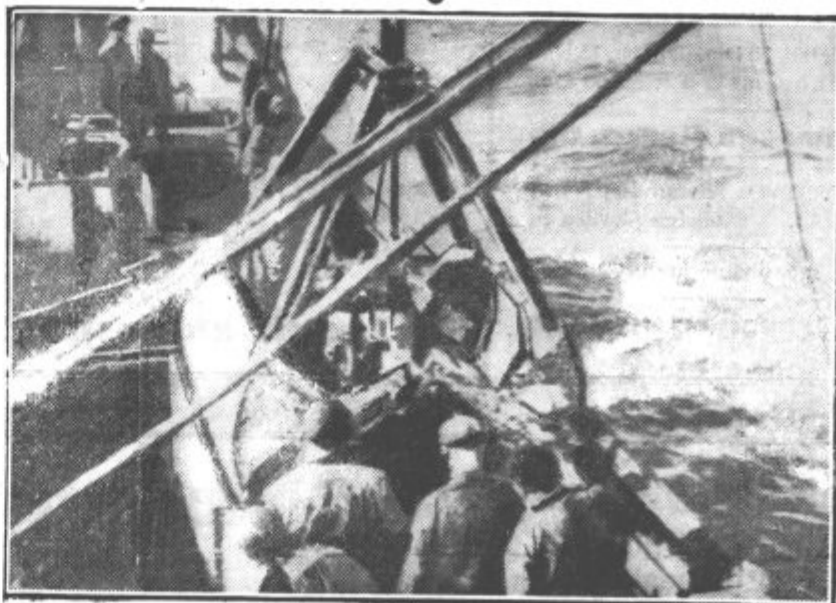
— V **Prago.** Na vsesokolski zlet v Prago so odšli štirje člani lendavskega sokolskega društva.

— **Osebnost.** Napredovala sta pri lendavskem sodišču predstojnik g. dr. Fabijani in sodnik g. Cepuder.

— **Za šol. nadzornika** je imenovan g. Mikuž, ki je bil pred kratkim imenovan za preglednika v lendavskem srezu.

Dviganje zlata iz morskih globin.

Pred dvanajstimi leti se je pogreznila v bližini pristanišča Brest v morje angleška ladja „Egipt“, ki je vozila zlato za neko angleško zavarovalno družbo. Osem let je zlato zaklad ležal na morskem dnu, potem je prišla italijanska ladja „Artiglio“ in je otipala trup „Egipta“ v globini 130 m. Priprave za dvignjenje zlatega zaklada so trajale štiri leta. Šele po naporu razstreljevanju „Egipta“ v morju se je posrečilo priti do zlatega zaklada in dvigniti prve zaboje. Doslej so dvignili iz morja nad eno tona zlata v palicah. Slika na levi kaže žerjave „Artiglia“, ki dvigajo iz morskih globin prvi zlato zaboje. — Spodaj: Posadka „Artiglia“ čaka v največji napetosti, kaj se bo prikazalo iz morja.

— **Senje.** 30. junija se je vršilo v Lendavi živinsko i kramarsko senje. Ne je prišlo vkup dosta živine, pa tudi ovači ne je bilo dosta naroda. Odalo se je pa precj živine i so kazale cene dviganje. Eden bik je bio odani za 5 i pol Din kila. Tudi plemenske krave so imele dobro ceno.

— **Stanovanja.** Znano je, da so v Lendavi stanovanja zelo draga. Splošno se govori, da je življenje tukaj poceni, vendar pa imajo stanovanja pretirano ceno. Prej ali slej se bo temu moralo odpomoči.

— **Odhod.** Lendavo je zapustil železniški uradnik g. Leskovec. Bil je dolga leta v Lendavi, kjer se je udeleževal zlasti pri podružnici čebelarškega društva, kot njen predsednik. Naši čebelarji ga bodo zelo pogrešali. Želimo mu na novem mestu v Moškancih vse dobro.

— **Proslava Vidovega dne.** Še nobeno leto se ni izvršila proslava Vidovega tako lepo, kakor letos. Posebno so povzdignile slavje razne prireditve, ki so nam jih podale naše šole. Otroci osnov. šole so v ponedeljek popoldne nastopili z domoljubno igro: „Grudica“. Na Vidovo pa je nastopila meščanska šola, dopoldne in popoldne. Tej akademiji je prisostvovalo mnogo odličnega občinstva. Obe prireditvi sta našim šolam v čast. Božje službe se je poleg predstavnikov oblasti udeležila šol. mladina iz vseh okoliških šol ter mnogo občinstva, da je bila cerkev polna. Na predvečer pa je gorel na griču Sv. Trojice mogočen kres. Predsednik sres. org. J. R. K. D. g. dr. Pikuš je v ganljivih besedah govoril o pomenu Vidovega dne. Pevski zbor pa je zapel pesmi: „Oj Doberdob“, „U boj, u boj“, ki so slovesnost močno povzdignile. Vsa vidovdanska slavnost je imela globoko občuteno patriotično obilježje.

— **Učiteljski zbor.** Prvi uradni učiteljski zbor v lendavskem srezu se je vršil 18. junija. Naše učiteljstvo se je zbralo v dvorani hotela „Krona“. Najvažnejša točka dnevnega reda je bilo poročilo šol. nadzornika g. Belšaka. Učiteljstvo je z največjim zanimanjem poslušalo zelo skrbno sestavljeno in v resnici strokovnjaško poročilo o šol. zadevah. Predaval je še šol. upravitelj Železnikar, na kar je bilo sprejetih več predlogov. Zboru je prisostvoval g. Žnidaršič, sreski podnačelnik in šol. preglednik g. Mikuž.

— **Novi kaplan.** Ker je bil g. kaplan Verbanjšek imenovan za kateheta, je postavljen za kaplana g. Bejek. Novi dušni pastir je doma iz Kroga. Želimo mu, da bi bilo njegovo prvo mesto v dušnopastirski službi dobro polje, ki ga naj obdeluje z mnogimi uspehi.

DOPISI

— **Beltinci.** Na predvečer Vidovega dne so člani krajevne organizacije JRKD in člani tuk. Sokola zažgali veličasten kres na čast vidovdanskim junakom — obenem pa so manifestirali za močno enotno Jugoslavijo in za kralja. Okoli kresa se je zbralo mnogo ljudi, ki so navdušeno popevali lepe jugoslovenske pesmi, nekateri pa so zaplesali narodni ples „Kolo.“ — Dne 19. junija 1932 uprizorilo je 9 mladenk iz Beltincev trodejsko igro od F. P. Zakrajšeka „Prisegam.“ Igralo se je pod okriljem Krajevne odbora Rrdečega križa, katero društvo je na lahek način priložilo do lepe svote približno Din 380. Pridnim i požrtvovalnim mladenkam bodi izrečena na tem mestu pristrčna zahvala. Na novo preurejena in povečana dvorana gospoda J. Kreslina je

bila skoro do zadnjega kotička zasadena. — M.

— **Krog.** Glasom odloka kr. banke uprave dravske banovine v Ljubljani, je g. Rajner Štefan razrešen dolžnosti župana občine Krog. Na njegovo mesto je kot župan imenovan gospod Ratnik Štefan, posestnik in trgovec v Krogu.

— **Šalovci.** Dne 26. junija smo imeli v osnovni šoli krasno uspelo šolsko prireditve. Nastopila je Sokolska deca s petjem in mladinsko igro „Kralj Matjaž.“ Igra je nad vse pričakovanje lepo uspela, žal, da je bil obisk malo preslab. Igralci so nastopili zelo sigurno in so bile tudi pevske točke prav lepe. Med dejanji je sviral tukajšnji tamburaški odsek (Sokolskega dr.), ki je v prav kratkem času svojega obstoja pokazal veliko znanje.

— **Pužavci.** Sokolska četa v Zenkovcih, ki ima svoj dramatičen odsek v Strukovcih, priredi v nedeljo dne 10. julija t. l. v Puževcih v gostilni g. Šiftar Štefana, narodno igro s petjem v štirih dejanjih: „Divji lovec.“ Začetek igre je ob 4 uri popoldne. V odmorih se izvajajo na odru telovadne točke na godbo. Vstopnina je tako nizka, da omogoča vsakomur udeležbo. Pred igro in po igri bo na vrtu in v vseh prostorih gostilne, ljudska veselica. Prijatelji sokolstva vabljeni!

— **Trdkova.** Dne 28. junija 1932. nas je obiskal naš narodni poslanec g. Benko. V gostilni Lepoša se zbralo okoli 100 volilcev iz ot Trdkova, Matjaševci, Boreča, nekateri so prišli celo iz Kužme. Došlega g. poslanca je v imenu zborovalcev pozdravil župan iz Trdkove g. Kolman Karel. Na to je g. poslanec v poldrugo urnem govoru razložil gospodarski in politični položaj doma in po svetu. Navzoči so z velikim zanimanjem sledili njegovemu izvajanju ter se z vidnim zadovoljstvom zahvalje-

